

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ BIBLIA

ΣΤΕΦΑΝ ΕΣΕΛ

«Ήταν απλό να βάζεις βόμβες»

Πιο δύσκολη και πιο σύνθετη θεωρεί σήμερα ο γάλλος συγγραφέας την αναγκαία αντίσταση σε όσα συμβαίνουν από την αντίσταση κατά των Ναζί. Τότε ήταν μάλλον εύκολο, λέει. Τώρα είναι τα δύσκολα...

Του **Μανώλη Πιμπλή**

Εννήθηκε τις μέρες της Οκτωβριανής Επανάστασης – 20 Οκτωβρίου του 1917! – αλλά η δική του πρόσκληση για διαρκή αγώνα είναι αρκετά διαφορετική από αυτήν του Λένιν. Ο Στεφάν Εσέλ, ο γάλλος συγγραφέας που έκανε τον κόπο να μιλάει γι' αυτόν στα 93 του χρόνια, δεν είναι καθόλου κομμουνιστής, είναι μάλλον ένας φεοαλιδημοκράτης – έγινε μέλος του Σοσιαλιστικού Κόμματος στα 69 του! – που πρόσφατα στράφηκε ιδιαίτερα προς την οικολογία.

Το βιβλίο που δημοσίευσε πέραι με τίτλο «Αγανακτήστε!» δεν ήταν παρά ένα κείμενο 30 σελίδων που κόστισε 3 ευρώ. Η ανταπόκριση των αναγνωστών ήταν όμως εκπληκτική: 2,1 εκατ. αντίτυπα πουλήθηκαν μόνο στη Γαλλία, πάνω από 3 εκατ. αντίτυπα πουλήθηκαν συνολικά σε όλο τον κόσμο. Ο 94χρονος σήμερα Εσέλ, ταξιδεύει πολύ γιατί τον καλούν παντού.

Μόνο τον Σεπτέμβριο ταξίδεψε σε Ισπανία, Σλοβενία, Σκανδιναβία και Νέα Υόρκη, με χιλιάδες κόσμο να θέλει να τον δει – ένα, μάλιστα, πολύ νεανικό ακροατήριο.

Το 30 σελίδων πόνημα του 94χρονου Στεφάν Εσέλ με τίτλο «Αγανακτήστε!» πούλησε περισσότερα από τρία εκατ. αντίτυπα παγκοσμίως

Στεφάν Εσέλ
ΑΓΩΝΙΣΤΕΙΤΕ!
 Μτφ. Σώτη Τριανταφύλλου
 Εκδ. Πατάκι

Η επιτυχία του ίσως και να οφείλεται ακριβώς στο γεγονός ότι δεν κινείται στο πλαίσιο παραδοσιακών ιδεολογικών σχημάτων, λέει όμως καθαρά ότι βρισκόμαστε σε ένα μεταίχμιο όπου πρέπει να αγανακτίσουμε για τα γεγονότα που κατακλήθηκαν στον 20ό αιώνα – που τον έζησε περίπου ολόκληρο – αλλά και ότι πρέπει να αγωνιστούμε για τη συνεχή αύξηση των ανισοτήτων ανάμεσα σε πλούσιους και φτωχούς. Τις ανισότητες αυτές τις θεωρεί το μεγαλύτερο σκάνδαλο της εποχής μας και επισημαίνει ότι δεν παρατηρείται πλέον μόνο ανάμεσα σε χώρες αλλά και ανάμεσα και σε κοινωνικές τάξεις της ίδιας χώρας.

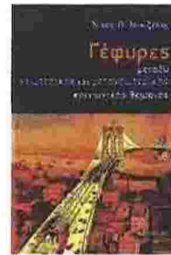
Η καριέρα του είναι μια καριέρα διπλωμάτη που εργάστηκε κυρίως σε μεγάλους διεθνείς οργανισμούς. Συμμετείχε στη σύσταση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το 1948, είναι φανατικός

ομάδος οργανισμών όπως ο ΟΗΕ, έχει αγωνιστεί κατά της φτώχειας και του υποσιτισμού, για τα δικαιώματα των μεταναστών και των αστέγων. Είναι με λίγα λόγια ένας αστός που προσπάθησε να προωθήσει κλασικές αξίες ανθρωπιάς, χωρίς να βάζει κομματικές ή άλλες ταμπέλες στις διεκδικήσεις του.

Στο δεύτερο βιβλίο του, που μόλις κυκλοφόρησε και έχει τον τίτλο «Αγωνιστείτε!», λέει ότι η οικολογία είναι πρωταρχική πρόκληση τον 21ο αιώνα και κάνει έκκληση για τη δημιουργία ενός διεθνούς οργανισμού για το περιβάλλον. Ως προς την ανισότητα πλούτου χρειάζεται αντίσταση, λέει, «αλλά η αντίσταση σε τέτοια σδικία είναι πολύ πιο σύνθετη από την αντίσταση εναντίον της γερμανικής κατοχής. Την εποχή εκείνη, γινόμασταν μέλη μιας αντιστασιακής ομάδας, βάζαμε βόμβα σ' ένα τρένο... Ήταν σχετικά απλό! Σήμερα απαιτείται να σκεφτόμα-

στε, να γράφουμε, να συμμετέχουμε δημοκρατικά στην εκλογή των κυβερνήσεων. Με λίγα λόγια, η δράση έχει μακροπρόθεσμα αποτελέσματα...». Καλεί δε τον κόσμο να συμμετέχει σε δράσεις οργανώσεων με κοινωνικό περιεχόμενο.

Ο Στεφάν Εσέλ, που έζησε δύο φορές τη φρίκη των στρατοπέδων συγκέντρωσης και επέζησε από τύχη, δεν είναι μηδενιστής. Λέει ότι η διακήρυξη του 1948 ήταν πολύ σημαντική γιατί η έκφραση «δικαιώματα του ανθρώπου» εμφανιζόταν για πρώτη φορά και ήταν επίσης «η πρώτη φορά που φανταζόμασταν τον κόσμο σαν κάτι ενιαίο». Σήμερα, προσθέτει, χρειάζεται επιπλέον νέο μοντέλο ανάπτυξης και δημιουργία παγκόσμιας οικολογικής συνειδήσης. «Οι κατακτήσεις μας», καταλήγει, «είναι ασύλληπτες... Αυτά που μένουν να κατακτηθούν είναι επίσης ασύλληπτα...».

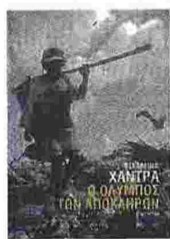

Νίκος Π. Μουζέλης
ΓΕΦΥΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΝΕΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΕΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
 Μτφ. Βασίλης Καπετανίδης
 Εκδ. Θεμέλιο

Κοινωνικές προσεγγίσεις

Μια συμφιλιοτική παρέμβαση, στη διαμάχη μεταξύ νεωτεριστικής και μετανεωτεριστικής κοινωνικής θεωρίας, επιχειρεί στο παρόν βιβλίο του ο ομότιμος καθηγητής Κοινωνιολογίας στο London School of Economics Νίκος Π. Μουζέλης. Οι ολιστικές προσεγγίσεις της νεωτεριστικής θεωρίας απορρίπτονται ως οικονομιστικές και ουσιακρατικές και κατ'επέκταση ως αταρτικές προσεγγίσεις εναντίον των κοινωνικών εννοιολογικών πλαισίων που διευκολύνουν την αντίληψη του τρόπου σύστασης, αναπαραγωγής και εξέλιξης των κοινωνικών ολιστικών. Ο Μουζέλης εστιάζει κυρίως στην προβληματική σύσταση/φορέας δράσης. Με αφετηρία και διαρκές σημείο αναφοράς το έργο του Τάλκοτ Πάρσονς (θεωρείται ο πατέρας της σύγχρονης κοινωνιολογικής θεωρίας) αλλά και τις κριτικές που δέχτηκε για την εμμονή του με τη συστημική λογική, και ύστερα από μια κριτική παρουσίαση σημαντικών νεωτεριστικών και μεταμοντέρνων κοινωνικών θεωριών (Γκίντενς, Μπουρντιέ, Χάμπερμας, Λόκγουιντ κ.ά.), ο έλληνας κοινωνιολόγος επιχειρεί μια ενδιάμεση θέση μεταξύ των ολιστικών/θετικιστικών και μετανεωτεριστικών/σχετικιστικών μεθόδων κοινωνικής ανάλυσης. Αυτό που προτείνει ο Μουζέλης είναι ένας «μυσοκροατικός ολισμός», ικανός να φέρει πιο κοντά τον κυρίαρχο, μετανεωτεριστικό και αντι-ουσιακρατικό προσανατολισμό από τη μία μεριά, και συγκεκριμένα ολιστικά εννοιολογικά εργαλεία της κλασικής κοινωνιολογικής ανάλυσης από την άλλη.

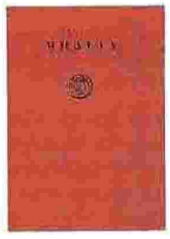
Ιδιότυπο υπαρξιακό ταξίδι

Γιασμίνα Χάντρα
Ο ΟΛΥΜΠΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΗΡΩΝ
 Μτφ. Γιάννης Στριγκος
 Εκδ. Καστανιώτη

Ο Ολυμπος είναι μια αλάνα μεταξυ μιας χωματερής και της θάλασσας ενώ οι απόκληροι είναι ο Ασ ο Μονόφθαλμος, ο Τζούνιορ ο χαζούλης, ο Πασάς και οι μέθυσοι αυλικόι του. Ζώντας στο περιθώριο και επιβιώνοντας από τ' απομεινάρια της παρακείμενης πόλης και του σύγχρονου τρόπου ζωής, οι άνθρωποι αυτοί (νομίζουν πως) καταφέρνουν να ζουν ελεύθεροι μες στην εξαθλίωση τους. Μέχρι τη στιγμή που θα βρεθεί ανάμεσά τους ο Μπεν Αντάμ, ο «αιώνιος άνθρωπος» ο οποίος θα ταράξει συθέμελα τις ζωές τους. Διερωτώμενος πώς μπορούμε και οφείλουμε να ζούμε, ο διάσημος για τα αστυνομικά και πολιτικά του μυθιστορήματα Γιασμίνα Χάντρα (ψευδώνυμο του Μοχάμεντ Μουλεσεχούλ) μας προσκαλεί σε ένα ιδιότυπο υπαρξιακό ταξίδι.

Προδοσία και εκδίκηση

Ευριπίδης
ΜΗΔΕΙΑ
 Μτφ. Νίκος Χ. Χουρμουζιάδης
 Εκδ. Στιγμή

Η «Μήδεια» πρωτοπαρουσιάστηκε την άνοιξη του 431 π.Χ. όταν ο Ευριπίδης ήταν 56 χρονών. Είναι μια τραγωδία για τον έρωτα, την προδοσία και την εκδίκηση, η οποία θίγει σημαντικά επίκαιρα ζητήματα όπως ο ρόλος της γυναίκας, η σύγκρουση των φύλων και η αποδοχή της διαφορετικότητας. Η μετάφρασή της από τον Ν. Χουρμουζιάδη επιτρέπει στον σημερινό αναγνώστη να τη διαβάσει σαν μυθιστόρημα. Το μυθιστόρημα μιας ερωτευμένης ξένης που θα ακολουθήσει τον Ιάσωνα από την Κολχίδα στην Κόρινθο. Εκεί, μπέρα δύο παιδιών ήδη, θα γνωρίσει την προδοσία αλλά και θα εκδικηθεί: θανατώνοντας κατ' αρχήν τη Γλαύκη, κόρη του βασιλιά Κρέοντα και νέα γυναίκα του Ιάσωνα, και στη συνέχεια σκοτώνοντας τα ίδια τα παιδιά της.

Αλληλέγγυος ελληνισμός

Γιώργος Γεωργιάδης
ΔΙΑΤΟΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΟΣΔΗΨΗ: ΚΥΠΡΟΣ - ΗΛΕΙΑ
 Εκδ. Αίπειρα [Σπίτι της Κύπρου και Πάπυρος]

Τις διατοπικές σχέσεις και τους διαχρονικούς δεσμούς μεταξύ Κύπρου και Ηλείας ανά τους αιώνες εξετάζει το πρόσφατο βιβλίο του κύπριου πανεπιστημιακού, πρώην πρεσβευτή της Κύπρου στην Ελλάδα και επί χρόνια διευθυντή του «Σπιτιού της Κύπρου», Γιώργου Γεωργιάδη. Ξεκινώντας από τους αρχαίους χρόνους και με ενδιάμεσες στάσεις στον βυζαντινό Μεσαίωνα, στην περίοδο της Φραγκοκρατίας και στην Τουρκοκρατία, ο Γιώργος Γεωργιάδης φτάνει ως τις μέρες μας, εστιάζοντας στα σημαντικότερα για την Κύπρο, γεγονότα του 20ού αιώνα: την Εξέγερση του 1931, την αντίσταση εναντίον της αγγλικής κατοχής και τον αγώνα της ΕΟΚΑ, τον απόηχο των Συμφωνιών Ζυρίχης - Λονδίνου, το πραξικόπημα κατά του Μακαρίου και την τουρκική εισβολή.